

KIADÓHVATAL TELEFON: 9-77

Str. Baron L. Pop 10

SZENKESZTŐSÉG TELEFON 1-77

Ejleli telefon (nyomda) 2-02

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 1150 Lei
Félévre 600
Negyedévre 320
Egy hétre 110

X évfolyam 18. szám

1929 Január 22 kedd
* 5689 év Söbat 10 *

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Zsidók a parlamentben

Irtá: Marion Ernő

Voltak eddig is zsidók a Mitropolia-dombon épült parlamentben, sőt voltak cionisták is. A helyzet ma mégis egészen más és kétségtelen, hogy a romániai zsidóság parlamenti szerepe döntően új fázisba jutott. Tulkorai volna még kritikát gyakorolni, vagy pláne mérleget tartani a Zsidó Parlamenti Club működéséről, hiszen ez az alakulat még alig van túl a születés fölöttébb komplikált processzusán, még csak az első támogató lépéseket tette meg a román politika arénájának süppedkes homokján, de már abból a néhány demonstratív jellegű megnyilatkozásból, amelyre a Zsidó Parlamenti Clubnak rövid fennállása óta alkalma nyílt, megállapítható, hogy ezzel az alakulattal csakugyan új era köszöntött be a romániai zsidóság politikai életébe. *Ez az első alkalom, amikor a zsidóság, mint önállóan szervezett csoport jelentkezik a román törvényhozás házában.*

Jelenléte semmisség inkább humoros elírás, mint objektív tény, de mégis jellemző: a Monitorul Oficial parlamenti tudósításaiban napok óta láthatók a következő és ehhez hasonló kitételek: „Zgomot si intreruperi pe bancile parlamentului sionist.” Magyarul: „Zaj és közbeszólások a cionista párt padjaiban.” Minő említhetjük, nem komoly érvként akarjuk felvonultatni a parlamenti gyorsíróknak azt a mosolyt fakasztó tulzást, mert sajnos a cionista képviselőknek mindegyik padjaik, elférnek ők háromnyolc egy fél padban is kényelmesen. De jelenléte és együvértározásuk mégis a komoly és számbavevő párt jellegét adja nekik. Hiszen Averescu tábornok, Jorga professor, vagy Lupu pártjának és több reprezentánsa a parlamentben, mint a Zsidó Parlamenti Clubnak. A mostani Román parlamentben tehát számolni kell azzal a ténnyel, hogy a zsidóságnak, mint szervezett kisebbségnek, szintén ott vannak a legitim képviselői.

Ha most azt vizsgáljuk, miként fogadta a parlament és a román közvélemény ezt a tényt, megállapíthatjuk, hogy ez a fogadtatás kedvező volt. A román sajtó, egy-két asszimiláns zsidó publicista erőtlen tiltakozásától eltekintve, mint természetes tényt könyvelte el a Zsidó Parlamenti Club megalakulását. A parlament többsége pedig egyenes szimpátiával hallgatta végig a Club szóokaitak eddig elhangzott beszédeit és szemmel látható rosszalással fogadta azt a két felszólalót, akik a zsidó képviselőket legitimitásukat akarták kétségbevonni. Ami ebből az egyébként szintén csak külsőleges jelenségből, mint megnyugtató következtetés levonható, az, hogy a mostani parlament tanácskozásai olyan atmoszférában zajlanak le, amelyben a romániai zsidóság életbevágó problémái nyugodtan és az ellenséges indulatok kibővítésére nélkül lesznek megvitatottak. Nagyon fontos körülmény, hogy bizonyos kérdéseket milyen atmoszférában tárgyal a parlament. Különösen a zsidókérdés az, amely a legfontosabb barometernél is érzékenyebben reagál ezekre az atmoszféraváltozásokra. A múltban épen elég alkalomunk volt közelebbi tapasztalatokat szerezni a parla-

mentüi atmoszférának a zsidókérdéshez való viszonyáról. A mostani parlament kedvező atmoszférája igen nagy mértékben köszönhető a Zsidó Parlamenti Club komoly, önértékes és mérsékelt megnyilatkozásainak, amelyeket általános megértéssel fogadtak. Ez a kedvező atmoszféra és ez a szimpátia igen értékes pozitívum, amelynek hatásait már a közeljövőben érezhetni fogja Románia egész zsidósága.

A közvetlen parlamenti szereplésnél talán még nagyobb jelentősége van a zsidó képviselők parlamenten kívüli tevékenységének. Még alig 10-15 napja, hogy a Zsidó Parlamenti Club központi irodája megkezdte működését és máris a kérvények számai érkeznek az ország minden sarkából, amelyekben a jogsegélyre szoruló zsidók tárják fel panaszait. A tízéves liberális uralom alatt a zsidó panaszok száma érthető módon ijesztő arányokat ért el, amelyek most mind orvoslásért kiáltanak. Iskolai nyilvánossági jogok, állampolgársági ügyek, jogtalan rekvirálások, nyugdíjkérdések, agrárreform-ügyek, hitközségi villanások és a zsidó köz- és magánélet ezer bajával és panaszával árasztják el nap nap után a zsidó képviselőket és a Parlamenti Club jogvédő irodáját. Már a megnyitás első napjaiban nyilvánvalóvá lett, milyen nélkülözhetetlen életszükséglet a romániai zsidóság számára ennek

a központi jogvédő irodának kiépítése és megerősítése. Hatalmas misszió vár a Zsidó Parlamenti Club jogvédő irodájára, de ennek a misszióknak csak akkor fog tudni megfelelni, ha a zsidó társadalom rendelkezésére bocsátja azokat az anyagi eszközöket, amelyek a központi iroda máris hatalmas adminisztrációjának fenntartásához szükségesek. E pillanatban az a helyzet, hogy a központi iroda semmiféle anyagi alappal nem rendelkezik és a négy zsidó parlamentár saját zsebéből fedezi a máris nagy kiadásokat. Ez a helyzet természetesen tarthatatlan és méltatlan is egyben. Az ország zsidó hitközségeinek lesz a feladata, hogy ennek a nélkülözhetetlen intézménynek anyagi előfeltételeit megteremtse. Az eddigi intervenciók során az a meggyőződés alakult ki, hogy az egyes minisztériumokban meg van a kellő jóindulat a Zsidó Parlamenti Club által előterjesztett panaszok és sérelmek orvoslására. Ezek az intervenciók és az egyes ügyeknek konkrét elintézése azonban annyi munkát és utánjárást igényelnek, hogy a zsidó képviselők egy precíz működő központi iroda támogatása nélkül azt ellátni nem tudják. A romániai zsidóságnak saját jól felgött érdekében áll, milyen nélkülözhetetlen életszükséglet a romániai zsidóság számára ennek a központi jogvédő irodának megfelelő kiépítésére.

A Zsidó Parlamenti Club tehát úgy a parlamentben, mint a parlamenten kívül kedvező auspiciumok mellett és biztató lendülettel kezdte meg munkáját. Remélhető, hogy ez a politikai csoport

nemcsak a zsidó, hanem az általános kisebbségi életnek is jelentős és hasznos faktorává válik. Ennek a tudatában kell itt megemlítenünk azt a sajnálatos jelenséget, amelyet dr. Fischer József képviselő legutóbbi felszólalásával kapcsolatban egyes magyar lapok részéről tapasztaltunk. Magyar lapírtásaink Fischer József beszédét merőben elferdítve azták vissza és ezt az eredetivel homlok-egyenest ellenkező szöveget használták fel támadásaik kiinduló pontjául. Dr. Fischer József Gognának adott replikájában távolról sem beszélt úgy a magyar nyelvről, mint valami szükséges rosszról, hanem ellenkezőleg hangsúlyozta, hogy az Uj Kelet magyar nyelven való megjelenése természetes jelenség, mert az erdélyi zsidóság túlnyomó többsége magyar nyelvben született, magyar kultúrában nőtt fel és így a mi eszméinket is csak a magyar nyelv segítségével közvetíthetjük el hozzá. Egy mellékmondatban aztán megjegyezte még, hogy magára vessen Goga, ha az erdélyi zsidóság még nem ért románul, mert hiszen Goga is azok között volt, akik a mihéber román tannyelvű iskoláinkat tönkretették. Fajdalmas jelenségnek tartjuk, hogy komoly kisebbségi orgánusok ilyen labilis alapokra épített támadásokkal zárják el az összes romániai kisebbségek parlamenti együttműködésének útját. A Zsidó Parlamenti Club azonban a támadások ellenére is tovább fog haladni a megkezdett úton, amelynek célja a zsidóság és a többi romániai kisebbség teljes szabadsága és háborítatlan fejlődése.

Ujabb két nappal tolódott el a kölcsön realizálásának terminusa

A kormány rendületlenül várja a prelimináris szerződés aláírásának hírére

(Bucuresti-Bukarest, január 21. Az Uj Kelet tud.) Két nap óta az egész ország lakossága fokozott izgalommal várja a kölcsön híreit. A legutóbbi távirat szerint bukaresti kormánypárti körök rendkívül optimisták és rendületlenül várják a prelimináris szerződés aláírásának hírére.

Madgearu helyettes pénzügyminiszter ma kihallgatáson jelent meg a regenstein előtti és hosszasan beszámolt a Párisból érkezett legutóbbi hírekről. A kormány azt hiszi, hogy két nap alatt a kölcsön prelimináris szerződésének aláírása megtörténik, még pedig jó feltételekkel, annál is inkább, mert a bankárok lemondtak arról a feltételről, hogy a legközelebbi kölcsönre opciót kapjanak.

A kölcsön legutolsó fázisáról egyéb ként alábbi tudósításunk számol be:

Bucuresti-Bukarest, január 21. Pénteken délután hat órára várta a kormány Párisból azt a táviratot, amelynek a kölcsön tárgyalások befejezéséről, illetve a kölcsön szerződés aláírásáról kellett volna beszámolnia. Ennek ellenére, hogy — mint az Uj Kelet jelentette, — a kölcsön megkötését Bukarestben befejezett tényként janszírozták, az utolsó távirat a kölcsön megkötésének megerősítése érthetetlen módon nem érkezett meg. Azt, hogy mi történt Párisban, a pén-

tek óta érkezett jelentések magyarázzák meg, tény azonban, hogy

Popovici Mihály pénzügyminiszter végső terminusként hétfő estig kért határozott választ az angol-francia pénzesoporttól a kölcsön összegének kibocsátási árfolyamának s kamatlábának kérdésében.

A pénzügyminiszter által adott ultimátum megfelel a minisztertanács azon határozatának, hogy nem hajlandó a kölcsöntárgyalásokat továbbra is elhúzni. A kormány értesülései szerint az ultimátumnak feltétlenül kedvező eredménye kell legyen.

A kölcsön megkötésének újabb késését a Dimineata a következőképpen magyarázza mértékadó információk alapján: A pénteki napon folytatott tárgyalások során megállapítást nyert, hogy

az amerikai és a londoni pénzpiac jelenleg nem egészen kedvező a kölcsönnek jó feltételek mellett való plaszirozására.

Különösen az amerikai piac nincs momentán abban a helyzetben, hogy felvehesse azt a kölcsönrészt, amelyről eleinte szó volt. Ezzel szemben azt is megállapították, hogy a párisi pénzpiac, amelyen most a Poincaré-kormány helyzetének megerősödése folytán nagyarányu

hossz-mozgalmat indult meg kedvezően fogadná a kölcsön egyrészenek kibocsátását, beleértve azt a kvótát is, amelyet eredetileg Amerikában akartak elhelyezni.

A párisi pénzpiac azonban kikötötte, hogy a román kormánynak más természetű újabb kedvezményeket kell nyújtania kibocsátási többlet ellenében, amivel szemben a párisi bankárok hajlandók egy jobb kibocsátási árfolyamot és kedvezőbb kamatlábát garantálni.

A kormány véleménye szerint, a rendelkezésre álló adatok azt mutatják, hogy a töle kívánt újabb kedvezmények nem nagy jelentőségűek, különösen ha azok révén lényegesen jobb kibocsátási kurzust és kamatlábát lehet elérni.

A francia ajánlat kedvező voltáról maga Poincaré igyekezett Popovici Mihályt meggyőzni. A francia miniszterelnök külön kihallgatáson fogadta a pénzügyminisztert és az új javaslat előnyeinek ismertetésén kívül azt is közölte vele, hogy mit csinált ő pénzügyminiszter korában, amikor Franciaország ugyan olyan helyzetben volt, mint Románia és a francia frank stabilizációjáról volt szó. Az eddigi pozitív információk alapján fővárosi körökben úgy itélik meg a

ÍRÓK ÉS IRÁSOK

Dr. EISLER MÁTYÁS: Im Wandel der Zeiten.

A kolozsvári kongresszusi hitközség tudós és kiváltságos tehetségű főrabbi-jának homiletikai könyvvél lépett most a németül értő nagyközönség és papi társadalom elé.

Az idők forgandóságáról ír első prédikációjának bevezetőjében. „Több mint 30 év óta ma ismét olyan nyelven hirdetik a szentelt helyen Isten igéit, amely nyelvet az előbbi generációk jól bírták, amely azonban a mai előtt már idegen. Ezt a nyelvet mellőztük és e mellőzés nemzeti belitételekben gyökeredzett. Azóta azonban felébredtünk abból a nagyon is szépséges álmunkból, amely elénk rajzolta, hogy feltétel nélkül és osztatlanul tartozhatunk olyan nemzetnek, amely azonos a miénkvel. Döbbenetes kijózanodás lett ennek a vége! A háború iszonyatos lármájával preludiumja volt annak a velőig ható zenének, amely bennünket a háború utáni összeomlás idején szépséges álmunkból felzavart. Borzalmas módon tudtuk meg, hogy kitaszítottjai vagyunk a nemzetek koszorujának, megtudtuk, hogy szívünkben fakadó ragaszkodásunkat elfogadják, de nem viszonozták, sőt forró szeretetünkért halálos gyűlöletet kaptunk cserébe. Ott állottunk az Isten által úgy kívánt idők forgandóságában, időkében, amelyek trónokat láttak összeomlani és új hatalmakat feltámadni, amelyek a borzalmas látvány mellett megengedte nekünk, hogy itt-ott érezhessük egy-egy világos fény sugar megvilágítását. Ilyen fény sugar volt az is, hogy csakis saját népünkhöz tartozhatunk, hogy minden más idegen kultúra tisztelése mellett elsősorban saját kulturánkat tartozunk ápolni, hogy nem kell befolyatkoznunk más népek nyelv-életébe.

Hét német szónokiatiot ölel fel dr. Eisler könyve, azonban a témák és gondolatok és új szempontok egész tárházát telítve az ember bennök és olyan érzésvilágot, amely minden ízében zsidó. Második, 1923 „Smini aceresz“ ünnepén tartott beszédében a közömbösségről, a hátsógról és az alázatosságról elmélkedik, egy sőtüvoti beszédében az idegenek iránti szeretetről szónokol, jomkipurkor e nagy napnak jelentőségét mutatja. Többi beszédeiben szintén átfogó, nagy eszméket propagál: a Talmud Tóra fontosságát, az ártatlan öröm és vigasság kultuszát, a szombati pihenő jelentőségét.

A könyv, amelyet a főrabbi Zádor Benő harmincöt éves szolgálati jubileuma alkalmából a kiváló tanfőúrunk ajánl,

Butor

vásárlás bizalom dolga
Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az utat
Marosvásárhelyre (Tg.-Mures) és tekintse meg Székely és Réti Erdélyrészi Butorgyár Rt. hatalmas raktárait. Bösendorfer, Stingl, Wirth, Hoffmann zongora és pianó gyárak képviselője. Hiteles egyéneknek kedvező fizetési feltételek

komoly nyeresége a zsidó szónok-irodalomnak.

A RINCSEK SZIGETE

CSODAFILM!
HOLDER JÓZSEF: „Oft singt sich“, versek. Budapest, „Múlt és Jövő“ kiadása.

Holder József lírai vénáját ismerik az Új Kelet olvasói. Melegség, szív és lírai gondolatok bősége jellemzik költészetét. „Vaskötélék“ (Das eiserne Band) című verse a kötet első poemája. Az álmodozó vágyakozásnak imaszzerű szép megnyilatkozása ez a költemény. Az ember-szeretetet fájdalmasan megindító akkord-

jai csengnek: „Ezek a kertészek...“ (Das seien die Gärtner) című verséből. Un oftmol beegnest Du Menschen
Wos host sei nit keimol gekennt
Du kükst sei nor tief in die Oigen
Un werst asch vor Liebshaft verbrannt.
A testvéri szeretet tiszta fehérsége csillan föl a Judit hűgának ajánlott verséből: „Mir seinen zwei weisse Nesho-

LYANE HAID

kettős szerepben
mesé. Egy ros hasana alkalmából írott dalban az idő muladásága és viszontagsága csendül kedves, finom szatirában. És a többi vers egy-egy akkordja a faldalmas zsidó lírának, amely melegít és

ráeszmél és világít.
Hevenyészett magyar fordításban adjuk itt a könyv két bevezető strófáját, hogy érzékeltessük vele a könyv tenorját:

Ha néha-néha vigaszos dal éled,
Egy pillanat és semmiségbe vész,
A bimbót, ha virággá kiérett
A durva szél szakítja szerteszt.
Rohanunk a tűnő dal nyomában
Mindig, mindig messzebb zeng varázsa,
Érzed őt távoli halk szárnylobogásban,
Játszik velünk tiszta álma.

a CORSO-filmszínházban.

Tegnap megkezdték a jugoszláviai politikai pártok felosztását

A külföldi tőkét mentesíteni akarják a tőkeadó alól

Zágráb, január 21. A rendőrség tegnap tokanatosította a politikai pártok felosztására vonatkozó rendelkezést. Ugy a független demokratapárt, mint a horvát parasztpárt helyiségében karhatalmi közegek jelentek meg, akik mindkét helyen a pártok iratát magukhoz vették és a helyiségek ajtóit lepecsételték. Az iratokat a felosztási aktus végzetével a rendőrségre szállították.
Páris, január 21. A Le Matin munkatársa beszélgetést folytatott Zágrábban Macek horvát parasztpárti vezérrel, aki nyilatkozatában kijelentette, hogy a hor-

vátok nem akarnak különválni a szerbektől, de fenntartják a külön tartományi kormány és külön tartománygyűlésre vonatkozó követeléseiket.
Belgrád, január 21. A belügyminisztérium közli, hogy a zágrábi független demokrata pártot a rendőrség nem osztalta fel.
Zágrábi jelentés a federalista Trumbics-párt, a jogpárt és a parasztpárt felosztásáról számol be.
Belgrád, január 21. A nagybankok és az iparvállalatok vezetői ma bizalmas

értekezletet tartottak, amelyen az adóreformnak a tőkét érintő intézkedéseit vitatták meg.
A főváros és Zágráb pénzügyi körében akció indult meg azért, hogy a kormány az új adótörvény rendelkezéseit csak a belföldi tőkére vonatkozólag léptesse életbe. Azt kívánják, hogy a külföldi tőke mentesüljön a progresszív adózás alól, mert így remélni lehet a külföldi tőke intenzívebb beáramlása révén az ország természeti gazdagságainak ki-elégítőbb kihasználását.

A szökőár súlyosan megrongálta a Majesticet

A szökőár nyílt tengeren tört a hajóra, acélfalakat, szellőzőkéményeket döntött be; megölte a főszakácsot és több matrózt megsebesített

Newyork, január 21. A Majestic óceánjáró gőzöst a nyílt tengeren súlyos katasztrófa érte. A Majestic tegnapelőtt délelben érkezett a newyorki kikötőbe s a hajó kapitánya azonnal bejelentette a kikötőparancsnokságnak, hogy szerdán délután, midőn a hajó mintegy százötven kilométerre volt az amerikai partoktól, hatalmas szökőár zúdult a fedélzetre és azt egészen elöntötte. A hajó főszakácsa életét veszítette, több matróz súlyosan megsebesült. A fedélzetre zúdult hatalmas víztömeg több acélból készült szel-

lőző kéményt is bedöntött. A kémények nyílásán át a víz a hajtóttestbe benyomult. A hajó postaszállítmánya teljesen átázott, az anyagi kár nagy. A harmadik osztályt ki kellett üríteni s a háromszáz harmadosztályú utast az első- és másodosztályú fülkékben kellett elhelyezni. A hajótestben még mindig hatalmas vízmennyiség van, amelynek kiszivattyúzása több napig fog tartani.
A Majestic, amelyet a rendkívül erejű szökőár megrongált, a világ legnagyobb

óceánjárója. Génei százezer lóerőt képesek kifejtetni. A Newyork—Cherbourg utat 5 nap, 5 óra és 21 perc alatt, Newyork—Southampton között 5 nap, 11 óra és 30 perc alatt tette meg leggyorsabban.
Mint Párisból jelentik, a lapok bresti jelentése szerint az uoessanti drótnélküli táviró-állomás az éjjel segélykérő táviratot fogott fel, amelynek értelmében a Valka nevű gőzös sürgősen segítséget kért. A fedélzeten lévő huszonöt ember nagy veszedelemben van.

Aprilisban koronázzák meg Achmed Zogu albán királyt

Fico Rauf belgrádi albán követ nyilatkozata

Belgrád, január 21. Albánia királya, Achmed Zogu, mint ismeretes, a napokban súlyosan megbetegedett. A világsajtóban ezzel kapcsolatban komoly és megbízható forrásból olyan hírek terjedtek el, hogy Achmed Zogu királyt ellenségei megmérgezték és az albán király állapota aggasztó.
A belgrádi újságírók csütörtökön felkeresték Albánia új belgrádi követét Fico Raufot, aki a következő nyilatkozatot adta:
— Zogu király betegségének főleg az az oka, hogy a király nagyon kevés testi mozgást végez és roppant sokat dolgozik: naponta tízennyolc órát tölt dolgozó szobájában. Így dolgozik már évek óta és a nagy erőfeszítés végre is megbosszulta magát.

A követ kijelentette, hogy igen kedvező híreket kapott Albániából, amelyek szerint a király egészségi állapota már nem ad okot aggodalomra. Ami a külföldi lapokban elterjedt híreket illeti, a követ kijelentette, hogy azokat tendenciózusan terjesztik.
Fico követ a jugoszláv-albán viszonyra vonatkozólag kijelentette, hogy két hónap óta, amióta Angorából Belgrádba helyezték át, a jugoszláv kormányváltás miatt nem tudott eredményes munkát kifejtetni, de annak a reményének adott kifejezést, hogy az új kormánnyal sikerülni fog megkötni azokat a szerződéseket, amelyeket már három év óta elintézésre várnak. A viszonyok kölcsönösen javulnak — mondotta — és reméli, hogy őszinte baráti viszony fog

kifejlődni a két állam között.
A Vreme tiranai jelentése szerint I. Zogu királyvá vájó megkoronázása aprilisban fog megtörténni líroájában.
Schellackot közvetlen tengerentúli importból minden mennyiségben és minőségben elvámolt raktárról, ab Oradea, legelőc-ban szállít: Thomson & Lehzen Calcutta (India) vezérképviselője: Hans Barske Hamburg—London és I. Albrecht Mainz románai bizományi le-rakata és vezérképviselője:
Ullmann József és Fia
vegyi- és festékárú import ORADEA

Január 22
zete minden-
ritették róla,
idején tölti
Már pedig az
liss Univer-
szabad a hu-
Mag azután
néregeti, hogy
és hogy ki-
Meghogya ki-
m, holott az
pudert sem
tenni.
csatlakozik
y küldjük ki
egválaszlandó
ajon szállásol-
ában. Ame-
orkban, az ve-
lágkonkurren-
universum".
tner Rezső.
par-
letet
Olaszország-
parlamentbe
be és az
ascista kép-
az élű-
sászárt
kivilágították
őbejárójánál,
in fekete, pi-
A folyton ér
epségre való
a kastély kö-
ában levő au-
api ünnepsé-
tartani.
ndaris-
a
nyja anyagi
ndelkezésére,
esse.
unday Times
amanullah ki
t fia rendel-
háboru utján
ónját.
okot
lamint a
pászkát
us Hech-
rmily kis
ri cikkek
No. 10.
nél előbb
ssék.
mák el a
gygye Erez
széderje
em volna

Nyitlér

Az e rovatban közölték nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Comunitatea Izr. Ort. Autonomia Satu-Mare.

FELHÍVÁS

Ortodox zsidó hittestvérek!

A szatmári aut. ort. izr. hitközség alapszabályszerű és hagyományos vezetésének biztosítására irányuló törekvéseink a törvényesség alapján álló kormány, mint legfőbb felügyeleti hatóság támogatásával oly stádiumba jutottak, hogy a hitközség ideiglenes vezetésére kinevezett bizottság megkezdhette a hitközségi életnek normális keretekbe való visszavezetését és a hosszán dult beharcolás által okozott súlyos sebek gyógyítását.

Amikor így hitközségünkben beállott a mindenki által óhajtott és a hitközség létérdekében levő konszolidálás korszaka, bombaként hatott a hitközség minden tagjára és az egész erdélyi ort. zsidó közönség egyetemére is a riasztó hír, hogy a hitközség vezetését kizárólag önmagának vindikáló Freund Chaim-féle hitközségi töredék a beállott nyugalmat ismét felzavarta és féktelentül erőszakos módszerrel a nagy hitközség teljes szétrombolására törekszik.

Miután Freund Chaimnak, hitközségünk volt diktátorának, aki mérhetetlen erkölcsi és anyagi kárt okozott az utóbbi időben oly sokat szenvedett hitközségünknek, nem sikerült a hitközségi sgyeduralmat és diktatúrát továbbra is megtartania, az általa vezetett törpe frakció most bosszútól lihegve, hitközségünk léte ellen tör és hamis jelszavak leple alatt halálos csapást akar mérni e nemrég még virágzó hitközségünkre, hogy a pusztulás előidézésével szerzesen magának elégtételt az egész világ előtt elnyert és kiérdemelt erkölcsi vereségeiért.

A Freund Chaim-féle frakció nem elégette még meg az eddigi testvérharcolkat, nem elégette meg erkölcsi és anyagi javak hiábavaló pazarlását, nem elégette meg, hogy ország-világ előtt kompromittálta a nagymultu hitközséget, az erdélyi ortodoxia intézményeit és nagyjait, hanem folytatni akarja az önmarcangolást és tehetetlen vak dühében a zsidóság e nagy és szent várát, a Szatmári Hitközséget akarja megsemmisíteni.

A Freund Chaim-féle frakció tagjai most azt hirdetik, hogy a Szatmári Hitközséget szétrombolják, mert egy külön ortodox hitközséget alapítanak, amelynek részére tagokat toboroznak. Azt állítják, hogy hitközségünkben kivonják a szefard-elemeket és külön galléllát és külön vágatást fognak bevezetni.

Freund Chaimék akciójuk támogatására érvényesítést hajhászó jelentéktelen kis rabbiktól beszereztek iszerokat és lázító fölhívásokat a kormány által előhívott jelenlegi állapot ellen. Ezek az iszerok és röpcédulák a Sulchan Aruchra szereznek hivatkozni. Ezzel szemben az ezen a téren legkompetensebb egyéniség, a világhírű nagy gaon M. Léb Winkler, a hegyaljai-mádi főrabbi kibocsajtott egy fölhívást, amelyben rámutat arra, hogy a jelenlegi szatmári hitközségi vezetőség működése egyáltalán nem ütközik a Sulchan Aruch szellemébe. Fölhívja az összes rabbik figyelmét arra, hogy ne hamarkodják el ítéletüket ebben az ügyben és ne járuljanak hozzá annak a testvérharcnak a tovább folytatásához, a szatmári hitközség ketté-

szakadásához. Miután a kormánybizottság működése ellen felhozott argumentumoknak a vallási törvényekben semmi alapjuk sincsen.

Felszólítunk minden ortodox hittestvért, tekintet nélkül arra, hogy askenázi vagy szefard-áryalathoz tartozik-e, hogy ne adjon hitelt a Freund Chaim-féle frakció nagyhangú lelkiismeretlen izgatásainak és szolamainak! Minden egyes ortodox hittestvér köllően informálva van afelől, hogy Freund Chaimék robbantási jelszavai mögött a legelítélendőbb hatalmi vágy húzódik meg. Kiténik ez a féktelen hatalmi étvágy a Freund Chaim-féle frakciónak az újságok hirdása szerint a kormányhoz legutóbb eljuttatott kívánságából is. Ugyanis Freund Chaimék azt kívánták, hogy a minisztérium vagy csapja el az ügyek vitelére kinevezett ideiglenes bizottságot és Freund Chaimot illesse vissza a hitközségi korlátlan egyeduralkodói székbe, vagy pedig adjon engedélyt egy külön hitközség alakítására. Tehát Freund Chaimnak csak az elnökség kell, csak az egyeduralomra pá-

lyázik és ha másként nem, akkor hajlandó szétrobbantani e régi nemes hitközséget, hogy kielégíthesse elnöki étvágyát.

Freund Chaimék újabb izgatásait nem lehet szö nélkül tűrni. A szatmári zsidóság és egész erdélyi ortodoxia kellő választ kell adjon Freund Chaimék türehtetlen romboló kedvére. Ezért elhatároztuk, hogy Freundék legújabb machinációit egy zsidó népgyűlés fóruma elé visszük, amelyre egy a szatmári hitközségi tagtársakat, valamint az egész erdélyi ortodoxia képviselőit meghívjuk. Erre a gyűlésre majd kellő időben meghívókat fogunk szétbocsajítani az összes erdélyi hitközségek rabbijaihoz és előjáróságaihoz.

A zsidóság belső békebontói felet megbélyegző ítéletet kell mondanunk, hogy örökre elmenjen a kedvük attól, hogy lángra lobbantsák Izráel házát!

Satumare, 1929. január 17.

A szatmári ortodox hitközség vezetősége.

Valósággal forradalmi hangulat uralkodik Bécsben Pöfl Oszkár felmentése miatt

Bécs, január 21. Bécsnek ismét megdöbentő szenzációja van. A kiváló bécsi hírlapíró, Bruno Wolff gyilkosát, Pöfl Oszkár hírlapírót a bécsi esküdtszék felmentette a gyilkosság vádjától Pöfl a zsaroló, zughírlapíró mintaképe volt. Wolff szerkesztő ezért többször pellengére állította lapjában, amire Pöfl úgy vett elégtételt, hogy egyetlen revolverlövessel megölte Wolff dr.-t. A gyilkossági ügyet a múlt hét utolsó napjában tárgyalta a bécsi esküdtszék, mely szombton hozott ítéletében egyhangulag gyilkosnak mondta ugyan ki Pöfl Oszkár, de egy pótkérdésre azt is megállapította, hogy Pöfl pillanatnyi elmezavarában követte el a gyilkosságot.

A törvényszék ennek az esküdtszéki verdiktnek következtében felmentette a

vádoltat és nyomban szabadlábra is helyeztette azt. Az ítélet érthető felháborodást kelt egész Ausztriában. A lapok vezérekkeiben tiltakoztak ellene. A Neue Freie Presse szerint egy napig sem lehet eltűrni azt a rendszert, amely ilyen ítéletekhez vezet. A szombati ítélet után mindenki ki van téve ellenfele gyilkos golyójának, a Pöfl-ügy — írja a lap — ezzel az ítélettel nincs befejezve már azért sem, mert az ilyen ítélet alkalmas Ausztria kompromittálására a művelt világ előtt. A Concordia Hírlapírók Egyesülete külön ülésben tiltakozott az ítélet ellen. Bécsben az ítélet miatt valósággal forradalmi hangulat uralkodik, ami hivatalos körökben komoly aggodalomra ad okot.

PHILIPS
MINI-WATT
B403

A PHILIPS
HANGSZÓRO
TERMÉSZETES ÉS
ERŐS HANGU
IZLÉSES

Mi újság Palesztinában?

A haifai öbölben vásárolt földek telek könyvtéig is a Keren Kajemet tulajdonba mentek át. December 28-án az akkori telekkönyvi hivatalban a kormány egyik hivatalnokának jelenlétében a Keren Kajemet által a haifai öbölben megvásárolt 33.000 dunamot átírták a Keren Kajemet tulajdonául.

Palesztina turistaforgalma. 1928 szeptember havában 3.699 turista és 3036 palesztinai lakos érkezett az országba. Október havában a turisták száma 3546 és a visszatérő palesztinaiaké 3001 volt. A cionista executiva turistairódiájának jelentése szerint a múlt év december havában a turistaforgalom sokkal erősebb volt, mint az előző évek hasonló periódusában. A kairói orvoskongresszusnak majdnem összes résztvevőjé átrándultak Palesztinába. Azonkívül két nagy turista hajó is érkezett e hónapban az országba. Nazareth városa villanyvilágítást kap. Nazareth városának tanácsa a Palesztina Electric Corporationnal (Ruttenberg művek) szerződést kötött, melynek értelmében a társaság ez év végéig tartozik a város villamosági telepét megépíteni és a villanyvilágítást bevezetni.

A vasuti tarifa leszállítása Palesztinában. Az autók és autóbuszok állandóan növekedő konkurrenciája újabb tarifaleszállításra készteti a palesztinai államparasutakat. Jeruzsálemi jelentés szerint a vasutifogalmazóság ez év január elsejével lényegesen csökkentette a személyszállítási díjszabást és bevezette a kétnapi érvényű mérsékelt áru térítjegyek rendszerét.

5000 fontos házipítő kölcsön. Egy amerikai pénzszervezet a jeruzsálemi Kirjál Schmueel városrészes lakosainak 5000 angol fontos kölcsönt folyósított házipítő céljára. Ebből az összegből mintegy 50 új lakóházat fognak építeni.

Kereskedelmi kapcsolat Palesztina és Argentína között. Argentínában a napokban egytársaság alakult amely céljával tűzte a palesztinai és argentinai kereskedelmi kapcsolat megteremtését és a palesztinai termékek behozatalának megszervezését. E célból a társaság megszervezi a palesztinai termékek permaciens kiállítását Buenos Airesben és évente nagyszabású turistakirándulásokat fog rendezni Palesztinába.

Héber diáklap Palesztinában. A jeruzsálemi egyetem hallgatóinak szervezte egy diáklapot indított meg, amely az egyetemi hallgatók eleteről és diákkérdésekről fogja a zsidóságot tájékoztatni.

Az ausztráliai parlament nagy könyvtárának a Zsidó Nemzeti Könyvtárának. Az ausztráliai parlament főkönyvtárosa megleghangú levélben közölte a jeruzsálemi egyetemi könyvtár igazgatójával, hogy a parlament könyvtárbizottsága három káda könyvet ajándékozott a könyvtárnak. Azonkívül elhatározta hogy a parlamenti ülések jegyzőkönyvei állandóan megküldessenek a jeruzsálemi könyvtárnak. Ezzel a határozattal — mondja a levél — az ausztráliai parlament az országépítéssel szemben érzett szimpátiájának akart kifejezést adni.

Az új főkormányzó látogatásai a zsidó kolóniákon. Jeruzsálemi jelentés szerint Chancelor főkormányzó meg akarván ismereni a zsidó országépítőmunka állását, megkezdte a kolóniák meglátogatását. A napokban felkereste a Kirjál anayimi munkáskolóniát, ahol hosszabb ideig tartózkodott és a legnagyobb megelégedését fejezte ki a látottak felett.

Román, angol, francia, német, olasz, szláv fordítások, levelek, kérvények, tudományos, irodalmi és közgazdasági cikkek. Másolások, sokszorosítások. Dr. Mandel fordító iroda. Str. Memorandului 9.

Athén, jan. államtitkár Athénben és folytatott K... niszterrel és kel. Grandi a zette be, ho niszternek át rend nagyker olasz minisz olasz király niszternek. Grandi ath san azzal m kormány szü Venielosz ősz nozza. Grand konkrét javs Mussolini jav hogy a görög az elől, hogy fásokba boc folytatott tár adtak ki és eb sulyozták, ho amely tárgya many azonos állapítani. Ath Messager d'A hogy a görög a két nép érz kezmenye, ha ioga is. Mint beava olasz kormány letai bizonyos natkoznak, az ország érdeke közti tengeri p amelyek mind érdeklik. Az első jav Olaszország h hetővé tegye, Tiranától Ango kot akarnak l A flottakerd volt, azonban Korai lenne m ország és Göré lások minél Olaszország fe hogy az angol között bizonyo kérdések elinté tő szerepet vá Mussolini m el akar menn azírnt is érde módon fogadn vetítőnek lépne ország között eddigi határoz minden kétség tájékozódna. — Zátonyra és. Párisból je Yorki tudósító New York—Hav Prezident Har és tegnap Ha szigetcsoporthá telen volt segé szkratávirojele Panamerika ne változtatva me lenség szinhely zetere vette a séget.

Olaszország új blokkot akar létrehozni a Földközi tenger keleti medencéjében

Grandi angorai és athéni missziója

Athén, jan. 21. Grandi olasz külügyi államtitkár Angorából jövet kiszállt Athénben és hosszú megbeszéléseket folytatott Karapanosz görög külügyminiszterrel és Venizelosz miniszterelnökkel. Grandi a megbeszéléseit azzal vezette be, hogy Karapanosz külügyminiszternek átnyújtotta a Szent Mauricius rend nagykeresztjét, amelyet Mussolini olasz miniszterelnök kívánságára az olasz király küldött a görög külügyminiszternek.

Grandi athéni látogatását hivatalosan azzal magyarázzák, hogy az olasz kormány szükségesnek tartotta, hogy Venizelosz őszi római látogatását viszonyozza. Grandi ez alkalommal Mussolini konkrét javaslatait hozta magával és Mussolini javaslatai olyan természetűek, hogy a görög kormány nem térhetett ki az elől, hogy a javaslatok fölött tárgyalásokba bocsátkozzék. Az első napon folytatott tárgyalás után kommunikációkat adtak ki és ebben mindkét részről hangsúlyozták, hogy valamennyi kérdésben, amely tárgyalás alá került, a két kormány azonos álláspontját lehetett megállapítani. Athénben megjelenő hivatalos Messenger d'Athenes is hangsúlyozza, hogy a görög-olasz barátság nemcsak a két nép érzelmeinek egyenes következménye, hanem az általános béke zálogja is.

Mint beavatott helyről értesülünk, az olasz kormány Athénben tett javaslatai bizonyos Balkán-problémákra vonatkoznak, amelyek különösen Olaszország érdekeit érintik, de számos Földközi tengeri problémára is kiterjednek, amelyek mind a két államot közelről érdeklik.

Az első javaslat arra törekszik, hogy Olaszország balkáni terjeszkedését lehetővé tegye, ami annyit jelent, hogy Tiranától Angoráig egy olaszbarát blokkot akarnak létrehozni.

A flottakérdés is megbeszélés tárgya volt, azonban erről a kérdésről nagyon korai lenne még beszélni. Hogy Olaszország és Görögország között a tárgyalások minél gyorsabban fejlődjenek, Olaszország felajánlotta Venizelosznak, hogy az angorai és az athéni kormány között bizonyos, még elintézetlen vitás kérdések elintézésére hajlandó közvetítő szerepet vállalni.

Mussolini még sokkal messzebbre is el akar menni Athénben. Grandi utján az iránt is érdeklődött, hogy itt milyen módon fogadják, ha Görögország közvetítőnek lépne fel Bulgária és Olaszország között és Bulgária felhagyna az eddigi határozatlan orientációjával és minden kétséget kizáróan Róma felé tájékozódna.

Zátonyra futott egy utasszállítógőzös. Párisból jelentik: A Le Journal new-yorki tudósítójának közlése szerint a New York—Havanna között közlekedő Prezident Harding nevű utasszállító gőzös tegnap Havanna közelében egyik szigetcsoporthal zátonyra futott s kénytelen volt segélykérő jeleket leadni. A szikratávírójeleket a közelében levő Pánamerika nevű hajó felfogta és iránymutatva megközelítette a szerencsétlenség színhelyét. A Pánamerika fedélzetére vette a gőzös utasait és legénysegét.

A bolgár kormány, miután az utóbbi időben mindenfajta olasz befolyástól függetleníteni akarja magát és a nyári francia-angol demars után előállított helyzet összes gazdasági előnyeit ki akarja és francia kormány nem csinál titkot abból, hogy semmi körülmény között

használni, ami egy olasz orientáció mellett lehetetlen volna. Olaszországot az utóbbi hetekben Afrikában is nagyobb arányú diplomáciai veszteségek érték sem engedi meg, hogy Olaszország Észak-Afrikában franciaellenes tevékenységet fejtett ki. Grandi athéni

tárgyalásai alkalmával az is kiderült, hogy Mussolini nem adta fel a Földközi tengeri blokk tervét és mindenáron Földközi-tenger keleti részén alakult államok között akar egy tengeri blokkot létrehozni. Hogy Grandi tárgyalásai milyen sikerrel fognak jární, azt még nem lehet tudni, mert Belgrádban senki sem akarja elfájni, hogy Venizelosznak belgrádi novemberi tárgyalásai után a görög kormány megelégedzene a belgrádi szerződésben vállalt kötelezettségeiről.

Raducanu és Argetoianu heves ösz-szeccsapása a szenátusban az éhezők segélyakciójának kérdésében

Bucuresti-Bukarest, január 21. Az Új Kelet tudósítójától. A szenátusban Raducanu kérte megengedhető-e, hogy valaki olyan hangnembben tegyen interpellációt, mint ahogyan Argetoianu a Kampfmayer féle szerződés ügyében felszólt.

Argetoianu csodálkozik Raducanu kijelentésében, mert az elmúlt parlament ülészakán épen ő volt az, aki a hasonló felszólalásokat kifogásolta. Raducanu ezzel szemben Argetoianut vádolja inkonzekvenciával.

Argetoianu: Az összes népjóléti szer-

ződések, a népbankok Bukarestben székelő központi szövetkezete jóváhagyásán kell hogy keresztülmenjenek. Kérde a kormányt, hogy a Dresdner-bankkal kötött szerződés miért nem került a népbankok szervezetének ülése elé. A munkaügyi miniszter a szenátus folyosóján megmondta ennek az okát és ez a különös eljárásra vall.

Raducanu kijelenti, hogy a kormány eddig 35.000 vaggon búzát szállított az éhezőknek és még 300 millió áll rendelkezésére erre a célra.

Argetoianu válaszában azt állítja, hogy a liberálisok segélyezték az éhezők vidékeket. Mihalache közbeszólásában hangsúlyozza, hogy a liberálisok ígéreteket tettek ugyan, de egyetlenegy intézkedés sem történt.

Ezután Aslam előadó a kereskedelmi és iparkamarák átszervezéséről szóló javaslat indokait ismerteti. Vlaicu szenátor a Sfatul Negustoresc és az UGIR nevűben nem találja az új törvényt kielégítőnek. Gyárfás (magyar párt) pártja nevében elfogadja a javaslatot.

Jeruzsálem mellett egy aranykoporsóban megtalálták Salamon király egyiptomi feleségének mumiáját

A tudósok a leletet értékesebbnek tartják a Tutankhamen-leletnél is

London, január 21. Jeruzsálemből érkezett szenzációs híradás szerint a Jeruzsálem mellett már régóta ásásokat végeztető angol archeológiai társulat emberei a napokban rendkívüli értékű leletre bukkantak. A csákányok alól egy aranykoporsó került ki, mely mint kiderült, Salamon király egyiptomi feleségének mumiáját rejtette magában. A királyné mellett káprázatos ékszerek heverték és egy papirusz is találtak mumiája mellett, mely — mint a tudósok kibetűzték, — részletesen írja le a királynő halálának körülményeit.

E szerint az egyiptomi származású asszonyt apja azért adta feleségül Salamon királynak, mert ezáltal remélte megszerezni Salamon trónját. A királyné azt a megbízást kapta, hogy az apja által készített mérget adja be urának és így Salamon halála után az egyiptomi fáraó szerezte volna meg a zsidó király trónját.

Egy alkalommal a királyné apja kihallgatáson jelent meg Salamon királynál. A kibalgatás közben a királyné lépett a terembe s kezében egy serleget hozott melyben az a bizonyos mérgezett ital

volt s amelyet apja jelenlétében kellett volna odanyújtania Salamon királynak.

Az asszony azonban, aki nagyon szerette a férjét, az utolsó pillanatban maga hajtotta fel a mérget s rövidesen ki is szenvedett. A bűnös egyiptomi király felhasználva Salamon király fájdalmat felesége halála miatt, elmenekült.

A papirusz részletesen dicsőíti ezután a hősiességű királyné szépségét és erényeit.

Szakkörökben a leletet értékesebbnek tartják a Tutankhamen-leletnél is.

Rögtönítelő bíróság elé állítottak és elítéltek három marosvásárhelyi munkást, mert egy jelmezbálon az általános amnesztiát propagálták

Gerő Sándort öt havi, Farkas Arthurt és Vértés Gézát egy-egy havi börtönbüntetésre ítélték

(Tg. Mures-Marosvásárhely, január 21. Az Új Kelet tudósítójától.) Szombaton éjjel általános feltűnést keltő botrány történt Marosvásárhelyen. A kulturpalotában álarcos bál volt, mely a legjobb hangulat mellett, általános érdeklődés jegyében indult. A bál óriási közönsége a legjobb hangulatban töltötte el az éjszaka első óráit, az álarcosok felvonulása után azonban váratlan incidens zavarta meg a bálózók multságát. Dr. Suciú, marosvásárhelyi rendőrprefektus, egy alig 26 éves fiatalember,

„Nap” című szocialista lap szerkesztője, Farkas Arthur kereskedősegéd és Vértés Géza fényképész a politikai amnesztiát három jelmezből propagálták. Vértés fegyvernek öltözködött, míg két társuk fegyverruhában vett részt a felvonuláson. Egyikük a hátán „amnesztiát követelünk” felírást viselt, míg Farkas sapkáján a „Dojtana 13” jelzés volt olvasható.

A rendőrprefektus bálbeszűntető rendelkezésének foganatosításával egyidejűleg a három jelmezt a rendőrségre szállították, ahol reggelig hallgatták ki őket, ekkor a rendőrség emberei — egészen középkori módon

levetkőztették jelmezeikből a munkásokat és a legszükségesebb alsóruhákat hagyták csak rajtuk, hogy el-

távozhassanak. A munkások ingben és alsónadrágban mentek haza a városnapi rettenetes hidegben.

Ma a három munkás fölött a rögtönítelő bíróság ítélték. A rögtönítelő bíróság elmarasztalta a három vádlottat amennyiben

Gerő Sándort öt havi börtönrre és öt ezer lej pénzbüntetésre ítélték, míg Farkas Arthur és Vértés Géza egy-egy havi börtönt és 1000—1000 lej pénzbüntetést kaptak.

A rögtönítelő bíróság a Marzescu-féle rendtörvény 10-ik paragrafusára értelmében hozta meg az ítéletet, mely Marosvásárhelyen általános feltűnést keltett.

A Temesváry haragszó, hirtelen időjelző 17.10: Operett versenyek; 18. Kamarazenekar szav Vilma és vel. 21.10: Postbachmann szav Jazz band. — ling operettjei hangverseny. — mok; 19: Ször. 20.10: Loewe: főkántor hang Kaprálóva ha je; 20.30: Esti Frankfurt, 17: rarisztetek. — áriák. — Leitek; 21: Az u raművészei. — hangverseny. 20.45: Zenekar zene. Utána gart, 20.15: Eg

9.15: Cigányzene Déli haragszó 12.20: Gramofon időjelzős, folyam: 16.47 17.10: Séták a 17.35: Az Ope verseny: 18.4 19.30: Olasz n Curio gramofon mofonhangvers 21.55: Pontos i tis Jenő cigány ny. — Bécs, 20.05: Három delaire, Ady, F mű előadása, Brünn, 12.20: Német nyelvű kari hangverse Kaffovitz, 17.5 20.30: Zenekari zene. — Köln-L ni hangverseny, Wilhelm működésével. — utáni hangvers zenés költemé Tánczene. — adás; 21.15: hangverseny. — verseny; 21.40: Színházi zene. kozlató zene;

LIT Paptar Gyomor-, vesztőbántalmak leg DACIA vizetel Ferdinand. G

Rap expresszárú sulyban es szemé az egé 25% füv érhet el előzet ebban a forgat adott küldemé név Érdeklődőknek táso

Frații Nemzetközi Cluj, Pia

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánág zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc.
az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Az Uj Kelet olvasóihoz

Az új negyedév alkalmából kéréssel fordulunk előfizetőinkhez. Az Uj Kelet a maga részéről megfizetett erővel és megfizetett áldozatokkal minent elkövet, hogy Erdély zsidóságának legjobbat védelmi szeretői egyetlen sajtóorgánumát, napról-napra fejlessze és az olvasó kezébe, Erdély legjobban szerkesztett és legjobban tájékozódott lapját juttassa el. Cserében ezért csak annyit kérünk előfizetőinktől, hogy előfizetési hátraléknkat rendezzék és nyítsák meg idejében előfizetésüket.

Különösen vidéki előfizetőinket kérjük, fogadják szívesen megbízottainkat, akik előfizetésük rendezésére kéri fel őket. Gondolják meg, hogy az Uj Kelet egyetlen anyagi bázisa az előfizetési díjakból tevődik össze és hogy megbízottainknak zidőkre való kiküldése külön, nagy anyagi megterhelést ró a kiadóhivatatra. Eppen ezért nyomatékosan kérjük vidéki előfizetőinket, hogy a náluk jelentkező megbízottainknál rendezzék előfizetésüket. Aki az Uj Kelet részére egy új előfizetést szerez, az egy katonát, egy új harcos barátot szerzett a közös ügynek. Eppen ezért várjuk valamennyi olvasónktól:

Fizessen elő az Uj Keletrel

Szerezzen új előfizetőket!

Az Uj Kelet előfizetési árai:

1 hónapra	110.— lej
Negyedévre	320.— lej
Félévre	600.— lej
Egy évre	1150.— lej

Az UJ KELET kiadóhivatala

A KKL erdélyi irodája felkéri azokat a perselytulajdonosokat, akiknek a perselye régebbi idő óta nem volt kifizetve, hogy azt akár egy lapon, vagy telefon 228, a KKL irodának bejelentésük. Cím: Keren Kajemet Iroda, Cluj, Str. Baron L. Pop 10. A clujai KKL perselyek ürítését a sómérek január 20-án, vasárnap kezdik meg.

Purgen (Purgó)-Bayer biztos, gyors hatású hashajtó.

Az új albán kormány is megmarad az olasz orientáció mellett. Belgrádból jelentik: Valonai jelentés szerint az új albán kormány a kamara mai ülésén mutatkozott be a programjának előterjesztésével rokonszenvet váltott. Az új kormány igéri a mezőgazdasági többtermelés előmozdítását. Külpolitikában az új kormány megmarad az olasz orientáció mellett.

Az ESŐZES hurutos megbetegedéseket idős elő. Védekezzenek Anacot-pasztilla szopogatásával. Egy phiole ára 37 lei.

Lessing-ünnepélyek Németországban. Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés ülésstermében ma Lessing-ünnepély volt, amelyen a kancellár is megjelent. A hamburgi szenátus tizenöt ezer márkás Lessing-alapítványt tett német kulturális törekvések előmozdítására.

Földregés Milos szigetén. Belgrádból jelentik: Athéni jelentés szerint Milos szigetén több ízben erős földremléseket érezték. A földregést földalatti moraj kísérette. A Struma folyó kiáradt medréből és 3 községet elöntött áradatával. A lakók fejvesztetten menekültek az árvíz elől.

Megkezdődött Nagyváradon a Keren Hajjeszöd-kampány

Dr. Willenszky, Weiszbürg Chaim, Abeles és Levanon nagyhatású beszédei a nagyváradai mitingen

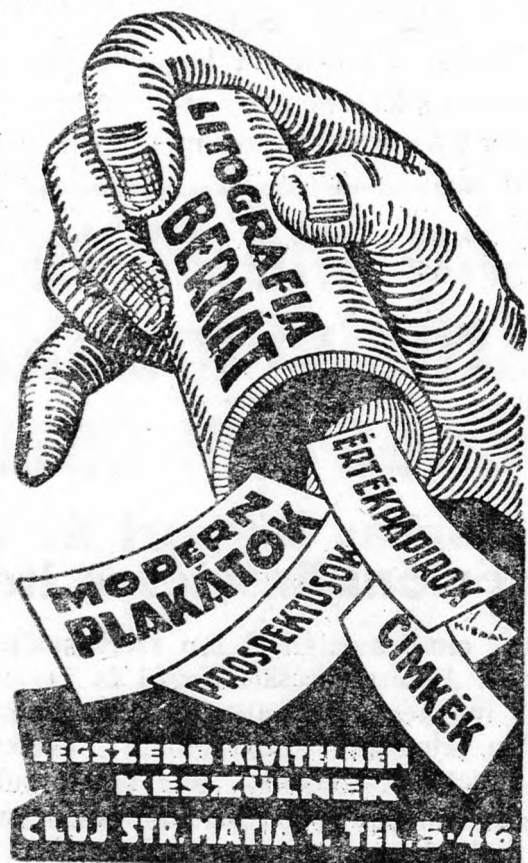
Oradea-Nagyvárad, január 21. Az Uj Kelet tud.) Várad zsidósága nagy előkészületeket tett arra, hogy méltón fogadjon körében Jehuda Willenszkyt, a zsidó reneszánsz-mozgalomnak ezt az ősfürtű de fiatalos energiával küzdő harcosát. És fogadtatása valóban ünnepe volt a nagyváradai zsidóságnak.

Az Arad felől érkező vonat vasárnap délután 3.45-kor rohogott be a nagyváradai pályaudvarra, ahol óriási tömeg várta Willenszkyt és kíséretét. Az előkelő vendégek hangos „hedad” kiáltások közepette léptek a peronra, majd az elsőosztályú váróteremben fogadták a vendéglátók üdvözlését. Elsőnek dr. Bárdos Imre, a Keren Hajjeszöd, majd sorra Katz Rudolf a Zs. N. Sz., Wasserstrom Sándor a Mizrahi, Katz Rudolftné a Pro Palesztina, Nussbaum Sámuel a zsidó arvagondozó, dr. Kohányi Rezső az „Ivria” Ráth Efraim, a Ceire Mizrahi nevében tolmácsolták üdvözlőiket. Ezután az ifjúsági szervezetek, a Barisszia, az Aviva a Hadassa, a Sóméresapt vezetői tolmácsolták jókívánságaikat az ősz zsidó vezetők. A Kis Aviva nevében Bárdos Ági fehér virágcsokrot nyújtott át Jehuda Willenszkynek, aki meghatótt hangon köszönte meg a meleg fogadtatást.

Délután 5 órakor szufolásig töltötte meg Várad zsidósága a Kereskedelmi Csarnok dísztermét, ahol dr. Bárdos Imre német nyelven nyitotta meg a dr. Willenszky tiszteletére rendezett mitinget. A vendégek, valamint az egybegyűltek üdvözlése után dr. Abeles ró Herzl egyéniségét méltatta. Megemlékezett a nagy zsidó apostol művéről és rámutatott arra, hogy Herzl valósággal emberfeletti munkát végzett az új zsidó eszmék érdekében.

—Mennyivel többen tett ő egyedül mi

Franciaország növeli gyarmati partvédelmi flottáját. Párisból jelentik: Politikai körökben az a hír járja, hogy a francia flottaparnacsok a közeljövőben a hadügyminisztérium útján rendkívüli hírlétkéréssel fordul a törvényhozáshoz. A gyarmatok partvédelmi flottájának növelését vették tervbe, a beavatottak szerint tizenkét egyenként kétezer tonnás kis cirkáló akarnak építtetni, mindeniken három-három ágyúval. A tervet a cirkálók mindenikéhez hidroplánt is beoszt.

Lázadás Quatemalaiban. Londonból jelentik: Ideérkezett hírek szerint a kormányzó nyilatkozatával ellentétben Quatemalaiban a lázadók eredményesen vették fel a harcot a kormányzatsal szemben. A köztársaság fél területére a feikelő csapatok birtokába került. A lázadók további előnyomulása várható.

értünk, mint önk, váradai zsidók mindannyian — mondotta, majd azon reménynek adott kifejezést, hogy Várad zsidósága rácszámol kötelességeire.

Ezután Levanon Zwi jeruzsálemi újságíró beszélt ragyogó szellemességgel a zsidó népi tulajdonságokról, majd Weiszbürg Chajim mutatott rá azokra a kötelességekre, amelyek a galutbeli zsidóságra hárulnak a Palesztina-munka során.

Dr. Willenszky az egybegyűltek szüneti nem akaró lelkes ünneplése után kezdte meg megrázó erejű beszédét. Szinte érezni, hogyan ömlik el egész lényén a nemes láz, amely őt az országépítés szolgálatába állítja. Elmondja, hogyan menekült el Ukrajnából s miért érezte azután elhivatottnak magát arra, hogy Afrika, Amerika és Európa országain keresztül az újjáépítés eszméje érdekében propagáljon.

A zsidó nép küldetéséről, az új, megálmodott és évezredek óta várt újjászüléstől, a chalucokról, az új zsidó hitről beszélt, majd rámutatott a kötelességekre. A zsidó kultúrfölényről, az üdözölésekről, a vallásról, a messiánizmusról s megrajzolta a szebb, a jobb, a bolderabb jövő képét. A több ezer váradai zsidó ember, akik közül annyian vannak még megalkuvók, szent áhitattal, visszafojtott lélegzettel hallgatta Willenszky feltörő, lekesítő szavait. És amikor befejezte beszédét, sokáig tartott a tomboló és lelkesült ünneplés.

A mitinget dr. Bárdos zárta be rövid beszéddel. Este ismerkedési teaestély volt az Admiral Pallaceban, ahol Kimmelfeld heumi tanár, Ráth Efraim, majd ismét Willenszky tartottak lekesítő beszédeket.

Hatezer acélsíkosok vett részt a magdeburgi vezetőségi ülésen. Berlinből jelentik: A Wolff távrajzi iroda jelentése szerint az acélsíkosok vezetőségi ülésére mintegy 6000 acélsíkosok jelent meg Magdeburgban. Kisebbségek től eltekintve, renzavarás nem történt. A vezetőségi ülés határozati javaslatot fogadott el, melyben követelik népszavazás után az alkotmány megváltoztatását, ugyszintén a parlament jelenlegi egyeduralmának erős birodalmi kormány uralomrajutása révén történő megszüntetését.

AZ ISKOLA TERHE alatt sápadtá, vész nává lett gyermekek a leggyorsabban úgy kapnak erőre, ha a reggeli és uzsonnatejhez 2-3 kávéskanál Ovomaltine-t adunk.

Özv. Neuberger Zsigmondné hatvanadik születésnapja. Emelkedett hangulatban és szerény keretek között ünnepelték meg tegnap délután a Zsidó Napközi Otthonban özv. Neuberger Zsigmondné hatvanadik születésnapját. A jótekonyság igazi megtestesítőjét, özv. Neubergernek meleg szeretettel vették körül, akik az ünneplésre összegyűltek. A napközi otthon 129 apró lakója könynyekig megható szeretettel avatta tényleges ünnepé a közös édesanya születésnapját. A sok apróság, aki a nagyszony fáradhatatlan aktivitása eredményeképpen jó téli ruhát kapott, héber versekkel és zsidó táncokkal igyekezett kedves hangulatot teremteni. A gyermekek nagy ragaszkodása igazán meghatározó volt és bizonyosságot tett özv. Neubergernek érdemei mellett. A jótekonyság és a zsidó lelki szépségek megtestesítőjének ezután tolmácsolluk születésnapja alkalmából jókívánságainkat.

Napoleon regényét is irt? Párisból jelentik: Egy lengyel nemesi családnál felfedezték a nagy Napoleonnak egy eddig ismeretlen alkotását — szerelmi regényt, amelyet „Clisson et Eugénia” címmel irt meg. A regény meg fog lenni az egyik varsói cégénél.

Angliában terjed a spanyolnátha. Londonból jelentik: Anglia és Skócia több városában egyre jobban terjed a spanyoljárvány. Londonban is nagyon sok az influenzás beteg. A járvány eddig a legsúlyosabb lefolyású betegségeket Glasgowban produkálta, ahol az esetek hetven százalékában tüdőgyulladásba ment át a spanyolnátha.

Eljegyzés. Singer Rózsika Targu-Mures és Pfeiffermann Bernát Ianca de Mijloc jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Elijovits Eszti Sibia és Farkas Misi Tg.-Mures jegyesek. Minden külön értesítés elhiyett.

Bílte! Wir erbitten höflichst allen unsrerer Freunden unseren Herr Vertreter Aron Lichtenstein mit allen Möglichkeiten zu unterstützen und ihm in seiner Mission zu verhelfen. Die Leistung der Gewerbe Jeschua Iclod.

A dési zsidó Napközi Otthon műsoros táncestélye. Dési tudósítónk jelent: fényes keretek között tartotta meg a dési zsidó napközi otthon jótekonyságú műsoros táncestélyét, mely az idei évad legsikerültebb rendezvénye volt. A prefektura dísztermében a város minden rétege, felekezeti különbség nélkül, jelen volt. A műsort, amely elejétől végig a legnívósabb számokból lett összeállítva, Lázár Irénke szavalata nyitja meg. Majd Horváth Géza, a kolozsvári román opera kütünn balleltáncosa Éli Cion Jeremiás siralmai Jeruzsálem romjai felett című balleltet adta elő óriási sikerrel, amelyhez hozzájárult Eizikovits Miksa művészi zongorakiséréte. Hermann Katica kolozsvári zongoraművész frapáns zongoraszámát után Stern Marcsa és Godlieb Mariska a Csavargók című melodrámaival csaltak könnyeket a közönség szemébe. A műsor utolsó száma zsargon kuplék, melyeket a közkedvelő Hirsch Edithke adott elő sok bájjal. Műsor után táncverseny, szépségverseny, tombola következett és csak a késő reggeli órákban oszlott szét a közönség a legjobb hangulatban. Az estély megrögzdezésében oroszánrészt vettek ki dr. Bár Emánuelné és Sternberg Sarolta, mellettük még nagy elismerés illeti fardozásukért dr. Nasch Endréné és dr. Weinberger Manoné urnókat. Az estély jövedelme száz százalékban a Héber Napközi Otthon céljaira lett fordítva.

A Wizo szombat délutáni előadása. A Wizo nőegylet szokásos délutáni előadásán ez alkalommal dr. Szönyi Géza tart előadást. Az előadást a Haggibbor új klubhelyiségében, Kötő ucca 5 szám alatt tartják meg.

Változatlan lesz az időjárás. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint az időjárásban lényeges változás nem várható.

Az Academi Barisszia előadása. Ma este 9 órakor az Academi Barisszia nyilvános A. C. t tart a Szövetség helyiségében, amelyen dr. Marton Ernő a Jewish Agencyről, valamint az aktuális cionista problémákról tart előadást. Ezenkívül a rendes program keretében revü és más előadások lesznek. Az Academi Barisszia vezetősége vendégeket szívesen lát.

Hotel „Terülj asztalkám“

Írta: CATHERINA GODWIN,

ELSŐ RÉSZ. A VÉLETLEN. I.

— Pszt, elvesztett valamit?
A megszólított, aki kockás ruhájában, irattáskával a hóra alatt, sietve igyekezett előtte, csak amugy futtában fordult hátra.

— Nem én...
— Dehogyan nem — bizonykodott a kis emberke és előkelő, vastag szattyánbőr pénztárcát nyitogatott a siető felé — hiszen láttam, amint épen leesett.

A kockás ruhájú meghökkenve állva maradt és vizsgázzal méregette az ódivatúan öltözött emberkét, akinek barázdás, de mégis gyermekded képe barátságos biztatgatással nosolygott rá.

— Nahát, ilyen véletlen! — szólott végre a kockásruhájú. Durva, vörös keze gyorsan nadrágja zsebébe csuszította az idegen tárcát és sebtében köszönetet mormolva sürgősen odébb állt.

Sietett ő is, mint a legtöbben, akik a nagyváros főuccáján a déli órákban benépesültek.

Most feltolta kalapját, hangosan lélegzett és rövid bikanyakát, amely kacsukagallérban szorongott, lopva hátrafordította — a kis emberke már régen alámerült a járókelők áradatában.

Az igazat megvallva, barátunknak, aki ilyen váratlan módon jutott az idegen tulajdonhoz, némileg kínos volt, hogy a másikat, aki pedig eléggé szűkös külöt mutatott, nem jutalmazta meg. Dehát az élet már nem nyújt jutalmat a becsületnek.

A jogos tulajdonos alighanem a közelben volt még! Az akatáskás még jobban kilépett, arca vörös volt, gyomrára pedig teli; reggeli sörözésről jött és sürgős üzleti ügyben járt.

Saját, nem épen dusan dagadó pénztárcáját, mely krokodilbőrúntánzból készült, mellényében simuló kevéssé szelőlözött becses testéhez a szafir kék gombok társaságában, melyeket épen ifjú Strauss urra akart rásózni.

Sietett tehát és érezte, hogy valamennyi porusából izzadság tör elő. Az a kínzó érzés furdalta, hogy a háta mögött mindenki üldözőként ered utána. A lehetőség mindegyre meg volt rá, hogy az értéktárgy tulajdonosa ugyanabba az irányba tart.

Ily módon még mindig nem volt tanácsos a sokatigéző lelet tartalmát vizsgálat alá venni.

Azonban ki és mi gátothatta meg azt, hogy John Sin — így hívták ugyanis kockásruhájú hősünket — ne a sötét-rén keresztül vegye az útját, ahol főképpen szolgálóleányok sütkéreztek gyermekkoscsikkal és az üdítő zöld közepette le ne pihenjen kissé egy esendős és hallgatag padon?

De alig hogy letette magát és a tárcá felé nyult, miközben a mellette ülő bonné dudolva tologatta előre-hátra a gyermekkoscsit, fehér szakállal és hasonló gamásival felruházott előkelő utember közelgett.

... Vajon az öregur pillantása nem különösen vizsgáló és bíráló volt-e? Sin ur, a kalmár, görcsösen megmarkolta a sima bőrhüvelyt és kaján képpel hámatl a jól kiválaszt és lassan tovatűnő figura után.

Igaz, hogy a pillanatban saját magának sem tetszett ökelme — ez a poros cipőjű, foltos ruhájú alak, tegnapielőtti ingevet és fénylő kacsukagallérjával. Letette kalapját és elmerengett annak belsején, melyre a mai világ egy „jobb“ fiának ezernyi gondja és tülekedése zsiros sávot festett rá.

A szolgálóleány azonban, aki pettyes blúza alatt formás idomokat sejtetett és unatkozott, mint mindama leányok, akik idegen emberek gyermekeit tologatják a kocsiban, oldalt pislantott és örömet talált robotosztus szomszédjában.

Ez a szép az életben, hogy csak mindenki talál valakit az életben, aki igenli őt. Az élet igazán nagyon jó.

És mégis Sin ur, aki kalandor volt és eképen rugalmas lelkiismerettel rendelkezett, felfogta, hogy az ember nem lehet mindig jó.

Ime, most már nemcsak megrabolta a jogos tulajdonost jogos tulajdonától, nemcsak megfosztta a becsületes megtalálót illő jutalmától, hanem a formás nőszenyit is megcsalta várakozásában — és még mindig nem volt hozzá bátorsága, hogy megtegye a magától értetődőt és beletekints a tárcába!

Szomszédnője bizalmasan közelebb rukkolt — nem, nem, tanukra nincs szüksége! Széles hátát tárta a csalódott leányzó szemé elé és fütyörészve elpatyázott.

Hál'isten, mindjárt a sarkon túl üres pad álldogált, mely előtt csak egy gyerek áskált szorgosan a homokban. De alig hogy előhúzta a leletet, magán érezte a különös és kitartó, kíváncsi és átható pillantást, melyet a felnőtt ember elveszt.

És ez a pillantás gátolta úgy, hogy ismét elhalasztotta elhatározását s bár teli volt bosszúsággal, még sem taposta szét a homokvárat, amint újból felkerelkedett. Az erősebb kegyelele volt ez a gyöngébb játékkal szemben. Nem, Sin ur nem volt rossz ember. Kifelé törekedett a kanyargó sétautak utvesztőiből, kifelé a poros bokrok lágy idilljéből, ahol a nagyváros elárvult lakója előtt tolatkodó verebek kimédiáztak szabad természetet.

Egyenesen visszajutott az uccák köztömegei közé és fellelegzett, amint újból lármá fogta körül. Adátta, hogy minden letérés e lármás, köves útról konfliktust jelent, érezte, mint keményszik meg lelkiismerete és a futó érzélgősségnek, mely a félelemmel párosult benne, azzal vetett véget, hogy kiméletlenül rátaposott a járókelőkre.

Autótűkbugtak figyelmeztetőn. Bőrbekabolt ábrázatok suhantak tova lánya gyanánt, — emberek, akik megengedhették maguknak, hogy társaikat odébb ugrasszák és győzedelmes tempójukból csupán port és büzt hagytak maguk után.

Oh, Sin ur gyanította már, hogy ellenzékbe került gyalogjáró mivoltával! Ludtalpuvá nyúlt lába csak úgy égett bockorában, melynek száma 43 volt és az olcsó „uri divat“, melyet testére agatott, nem szepítette alakjának apró hibáit, amint kellett volna, hogy tegye. A gavallér messzi ivben kerül ki ijlyesmit, bár ma már ő épen nem gavallér. Most tizenkettőt ütött. Strauss ur há-

romnegyed tizenkettő óta vár rá diszkrét üzleti ügyekben!

Manapság az üzlet az egyetlen, ami még diszkrét.

Pontosan tizenkét perc telt el azóta, hogy a becsületes megtaláló átnyujtá Sin urnak a pénztárcát, de a kalmárnak ez az idő végtelennek tetszett. Most azonban, a tizenharmadik percben, misem tarthatta vissza attól, hogy határozott lépéssel át ne lépje ama házikó küszöbét, melynek homlokzatán nemes egyszerűséggel csak ennyi áll: „Uraknak!“ Itt, egy magányos fülkében tartotta az idegen tárcát, meghökken — megremegett... nem mert hinni a valóságának. — ezerdollárosoknak takarosan egymás mellé sorakozó paksamétái jelentek meg pillantása előtt.

Még környezetének köznapisága sem volt jóideig képes Sin urat a büvöletből felébreszteni.

Végre remegő ujjakkal elkezdett számolni, harminc bankót számolt — kincset elrejté vadul kalapáló szíve fölé és cél nélkül beleveté magát az emberáradatba.

II.

Alig hogy Sin ur a mesés összeg birtokosának érezte magát, máris megrohanta a vagyonos osztály gondja: hogyan őrzöm meg vagyonomat? — ámbátor lelkének hátterében gigászi hegyek körvonalaiként már hatalmas álomképek is feltűnedeztek: hogyan növelhetném vagyonomat?

Patyolatfehérnek épenséggel nem mondható zsebkendője idegesen simította végig vanília pomádétól illatozó haját. Homlokegyenest ellenkező irányba ügetett, mint a Blicher-ucca, ahol ifj. Strauss ur, az ékszerész lakott.

— Hallja maga...!
Valaki nagyot káromkodott mögötte. Széles vállával most az egyszer nagyon is erélyesen lödítette felre egyik békeszerető polgártársát; mégis lenyelte a tartalmas választ, melyben a főlháborodott alakot különben részesítette volna, mert a pillanatban nem kívánt feltűnést keltetni.

(Folyt. köv.)

Színház - Művészet

A Magyar Színház műsora:

Kedd: Bölcs Nánán. (Ünnepi előadás Lessing halálának 200-adjik évfordulóján. Bevezető előadást tart: Janovics Jenő dr. Napi bérlet 23. szám, B. Sorozatszám: 229.)

Szerda: A trónörökös. (A Habsburg császári család tragédiája. Poór Lilivel. Napi bérlet 23. szám, C. Sorozatszám: 230.)

Csütörtök fél 6 órakor: Mary Dugan bűnpöre. (Amerikai bűnügyi történet. Ujdonság, mérsékelt helyárakkal. Poór Lilivel. Sorozatszám: 231.)

Csütörtök fél 9 órakor: Az élő holttest. (Ünnepi előadás Tolstoj születésének századik évfordulóján. Bevezető előadást tart Gál Gábor. Napi bérlet 24. szám, A. Sorozatszám: 232.)

Péntek: Te csak pipáld Ladányi. (Bérlet-szünetben. Ünnepi előadás Csathó Kálmán írói működésének 25-ik évfordulóján. Sorozatsz. 233.)

Szombat d. u. fél 4-kor: Bánk bán. (Ifjú sági előadás, nagyon olcsó helyárakkal. Poór Lili, Szentgyörgyi István, dr. Janovics Jenő föllépésével. Előadó tanár: Pálfi Márton. Sz. 234.)

Szombat este fél 9 órakor: Végre egy uriaszony! (Párisi bohózat-ujdonság, először. Poór Lilivel. Premiére bérlet 24 szám, ssz. 235.)

Szombat éjjel 11 órakor: A világ anyja. (Az amerikai zsidó színtársulat vendégjátéka, az amerikai Duse: Anna Jacobovici föllépésével. Bérlet-szünetben. Premiére-helyárakkal. Sorozatszám: 236.)

Vasárnap d. u. fél 3 órakor: Csizmadia, mint kísértet. (Népszínmű-előadás. Szentgyörgyi István föllépésével. Mozi-helyárakkal: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sz. 237.)

Vasárnap d. u. fél 6 órakor: A tanítónő. (Földessy Ilona vendégjátékával. Rendes helyárakkal. Szentgyörgyi István föllépésével. Sz. 238.)

Vasárnap este 9 órakor: Pénz szerelem és nyomorúság. (Az amerikai zsidó színtársulat második vendégjátéka. Premiére-helyárakkal Sz. 239.)

Hétfő: Végre egy uriaszony! (Ujdonság 2-odszor. Napi bérlet 24. szám, B. Sz. 240.)

A Magyar Színház mozi-műsora:

Kedden délután fél 4 és fél 6 órakor: Leánysors.

Szerdán délután fél 4 és fél 6 órakor: Leánysors.

Csütörtök délután fél 4 és fél 6 órakor: Leánysors.

Pénteken délután fél 4 és fél 6 órakor: (utoljára) Leánysors.

A Nemzeti Színház és a Román Opera heti műsora:

Kedd: Napkeleti királykisasszony. E. Rostand drámája.

Szerda: Álarcosbál. Heltay Ida vendégjátékával.

Péntek: Aida. Heltay Idával.

Szombat: Napkeleti királykisasszony.

Vasárnap délután: Manon.

Vasárnap este: Napkeleti királykisasszony.

A színházi iroda közleményei:

Ma este Lessing ünnep a színházban.

Ma van a nagy német költő és filozófus Lessing születésének 200-ik évfordulója. Ezt a napot az egész művelt világon kegyelettel ünneplik meg s a kolozsvári magyar színház is bekapcsolódik ebbe az ünnepbe: Ma este Lessing klasszikus értékű drámáját, a Bölcs Nánán fogadják előadni teljesen új betanulással, mert hiszen ez a dráma évtizedek óta nem szerepelt a kolozsvári színház műsorán. Lessing világirodalmi jelentőségéről előadás előtt Janovics Jenő igazgató fog rövid konferánst tartani.

Ma délután 20 és 10 lejés helyárakkal.

Leánysors. Egész Kolozsvárt izgalomban tartja a Leánysors című érdeklécsítő hatalmas filmujdonság, amely a leánykereskedelem csunya és vértforraló üzelméről rántja le a leplet. Mától kezdve még pár napig látható a Leánysors a magyar színházban: Éspedig ma délután félnégykor, és félhatkor, holnap, szerdán félnégykor és félhatkor, csütörtökön csak egy előadásban félnégykor és pénteken (Kolozsvárt utóljára) félnégykor és félhatkor.

Holnap este: Trónörökös. (A Habsburg császári ház tragédiája.) Rudolf trónörökös és Vecera Mária szerelmének véres képei fognak holnap este a színpadon megelevenedni a Trónörökös című, időszerű drámában.

Csütörtökön félhatkor: Mary Dugan bűnpöre: olcsó helyárakkal. Az idei évad leghatásosabb drámái ujdonsága, a Mary Dugan bűnpöre című detektív-történet, mely Amerika és Európa minden városának közönségét magával ragadta; kerül színre csütörtökön délután félhat órakor. Az óriási sikerű ujdonságnak ez lesz az első délutáni olcsó helyáras előadása.

(Bucuresti)
Kelet tudosi
csak politika
ota a kolos
Pentek ota a
gott. Az azo
nikok sztere
arrol, hogy
varja Pop
hogy a preli
alaarjak. Ez
nem érkezett
vatalosan ki
tejes optimi
egyre határ
lették. hogy
szadályok is
A reggeli
hir terjedt e
zodést meg
Párisban. I
táviratai sze
készt nem
lették. ha
két nagy kü
vánt venni a
lást, illetole
mindaddig.
Párisba érke
Délután eg
gramot kapo
a preliminar

A szükszav
végeles oss
lárban állap
kamatozással
sen kibocsá
a kibocsátás
tesz emilités
Az előzetes
óriási szenzá
kiadásban a
de Manu Gy
kérette a sa
velük, hogy
amig Páris
összes ré
nyilvánoss

Közölte a hi
a kedd délu
nisztertanács
halasztotta.
délután az
úgy a minis
mentben be
megkötésérő
A kotmán
nyilatkozatté
de a preli
mindenütt,
mentáljok.
rásból sze
a mai nap
jött létre
is és esse
92-es arjok

Ma egyébk
risból Rosen